

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıda yer alan sorularımın Anayasa'nın 98, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 96 ve 99. Maddeleri uyarınca Adalet Bakanı Akın Gürlek tarafından, öngörülen yasal süresi içinde cevaplanması konusunda gereğini bilginize sunarım.

Sevilay ÇELENK

Diyarbakır Milletvekili

Narin Güran'ın, 8 yaşındaki küçük bir kız çocuğunun, 21 Ağustos 2024 tarihinde Diyarbakır'ın Tavşantepe Köyü'nde Kuran Kursu çıkışında kaybolması ve 19 gün sonra cansız bedeninin bir dere yatağındaki doğal oyuntuya gizlenmiş halde bulunması, Türkiye kamuoyunda iki yıla yaklaşan uzun bir zamandır gündemden hiç düşmeyen çok trajik ve elim bir olaydır. Küçük Narin'in kurs çıkışında okul kameralarına arkadaşlarıyla birlikte görülmesinden sonra, dakikalar içinde öldürüldüğü ve cansız bedeninin yine dakikalar içinde araçla köyden çıkarılarak Eğertutmaz Deresi'nde gizlenmek üzere götürüldüğü kamuoyunun bilgisi dahilindedir.

Narin Güran Davası o tarihten sonra ağır kamuoyu baskısı altında çok kısa sürede tamamlanmış, çocuğun cansız bedeninin bulunması ve ceza davasının başlamasını müteakip ilk duruşma, 7-9 Kasım 2024 tarihleri arasında Diyarbakır 8. Ağır Ceza Mahkemesi'nde görülmüştür. Ağır kamuoyu baskısı ve medya ilgisi altında davanın ikinci duruşması, bir buçuk ay sonra, 26-28 Aralık 2024 tarihlerinde yapılarak, ilk derece mahkemesinde sanıklarla ilgili hükmün kurulması tamamlanmıştır. Böylece, sanıklar Salim, Enes ve Yüksel Güran'a "iştirak halinde çocuğa karşı kasten öldürme" suçundan ağırlaştırılmış müebbet hapis cezası, cesedi dereye taşıyan Nevzat Bahtiyar'a "suç delillerini yok etme" suçundan 4 yıl 6 ay hapis cezası verilmiştir.

Mayıs 2025'te Salim Güran, Yüksel Güran, Enes Güran ve Nevzat Bahtiyar'ın cezaları istinaf sürecinde Diyarbakır Bölge Adliye Mahkemesi tarafından oy çokluğu ile onandı ve dosya Yargıtay'a iletildi. İstinaf sürecinde mahkeme başkanı oy çokluğu ile çıkan karara çok ayrıntılı bir muhalefet şerhi verdi. Şerhte özetle, dosyada eksik inceleme olduğu, delillerin gereğince incelenmediği, kovuşturmanın usulüne uygun yürütülmediği, tanık beyanlarının doğrulanma ihtiyacı olduğu ve bu bağlamda keşiflerin layıkıyla gerçekleştirilmesi gerektiği ifade edilmişti. Mahkeme Başkanı şerhte, dosyanın Yargıtay yerine yeniden ilk derece mahkemesine gönderilmesi gerektiğini belirtmiş ve "Akla, mantığa ve hayatın olağan akışına uygun düşmediği kanaatindeyim" sözleriyle dosyadaki teknik değerlendirmelere ve mevcut delil

kurgusuna yönelik ciddi itirazlarını ortaya koymuştur.

Yargıtay 1. Ceza Dairesi, Diyarbakır'da 8 yaşındaki Narin Güran'ın öldürülmesine ilişkin tutuklu sanıklar anne Yüksel, ağabey Enes ve amca Salim Güran'a verilen ağırlaştırılmış müebbet hapis cezasını ilk derece mahkemesi kararının birinci yıldönümünde 29 Aralık 2025'te dosyanın kendisine intikal etmesini müteakip çok kısa süre içinde onadı, Nevzat Bahtiyar'a verilen 4 yıl 6 ay hapis cezasını ise "eylemin nitelikli kasten öldürme suçuna yardım" kapsamında değerlendirilmesi adına bozdu. Nevzat Bahtiyar, Diyarbakır 8'inci Ağır Ceza Mahkemesi'nde 16 Nisan'da görülen duruşmada "Nitelikli olarak çocuğu kasten öldürmeye yardım" suçundan takdiri indirim olmaksızın 17 yıl hapis cezasına çarptırıldı. Bugün gelinen son nokta itibarıyla, bu kez Diyarbakır Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından Yargıtay'a temyiz başvurusu yapılmış bulunuyor. Başvuruda, Bahtiyar'ın "iştirak halinde çocuğa karşı kasten öldürme" suçundan, müşterek fail olarak cezalandırılması gerektiği belirtilmiştir.

Dava sürecini bu şekilde özetleyebileceğimiz olayı müteakip, ilk derece mahkemesinde verilen kararların temel teknik dayanaklarından biri, Ulusal Kriminal Büro (UKB) tarafından hazırlanan görüntü analiz raporudur. Bu rapor, üç aile üyesine verilen ağırlaştırılmış müebbet hapis cezalarının -dar baz incelemesiyle birlikte- gerekçesini oluşturmuş ve süreçte belirleyici rol oynamıştır. Ancak kamuoyuna yansıyan teknik incelemeler, bağımsız uzman değerlendirmeleri ve uluslararası adli bilişim raporları, UKB tarafından hazırlanan bu raporun çok ciddi anlamda bilimsel, teknik ve metodolojik sorunlar barındırdığını ortaya koymaktadır.

Her şeyden evvel, raporda kullanılan görüntü materyalinin orijinal çözünürlüğünün düşürülmesi ve kare hızının azaltılması veri kaybına yol açmıştır. Fiziksel mesafe, topoğrafik yapı ve zaman hesaplamalarında hatalar söz konusudur ve hayatın olağan akışına aykırı varsayımlarda bulunulmuştur.

Raporu hazırlayanlar, olay yerinde saha doğrulaması yapmaksızın yalnızca uzaktan analizle kesin kanaat oluşturmuş ve gözle ya da teknik yardımla vs. hiçbir şekilde seçilemeyecek çözünürlükteki karartı niteliğindeki bir görüntüden kayıp kişinin kimliğini (Narin Güran) teşhise gitmiştir.

Narin Güran'ın katli olayını makul biçimde açıklama yeteneğine sahip diğer ihtimalin (çocuğun evine hiç varamamış olması ve eve giden yol üstünde -çocuğun cansız bedenini bizzat kendi ahırında kendine ait çuvala koyarak aracına taşıyan ve dereyatağına götürerek oraya gizleyen, yani hakkında çocuğun cansız bedenine temas ettiğine dair somut delil bulunan tek kişi tarafından- karşılanmasının akabinde katledilmesi ihtimalinin), hiçbir şekilde dikkate alınmaması ve rapor içindeki ciddi mantıksal çelişkiler, söz konusu incelemenin güvenilirliğini ciddi biçimde yok etmektedir. Bu durum aynı zamanda aile üyelerine verilen ağırlaştırılmış müebbet hapis cezalarının da haksız ve hukuksuz olduğu yönündeki kanaatleri çok güçlendirmektedir.

Bağımsız uluslararası raporlarda UKB analizinde derin hesaplama hataları bulunduğu, olay saatlerinde iddia edilen insan hareketliliğinin doğrulanamadığı ve raporun mahkemeye kesin

kanaat sağlayacak bilimsel yeterlilikten uzak olduğu ifade edilmiştir. UKB raporunda insan olduğu ve küçük görüldüğü için Narin olduğuna kanaat getirilen karartının orada olay öncesi ve sonrasında sabit bir karartı olduğu da uzman bilirkişi raporu ile tespit edilmiştir. Buna rağmen UKB raporunun daraltılmış baz analizleriyle birlikte ağırlaştırılmış müebbet hapis kararlarına esas alınan iki temel teknik dayanaktan biri olması, adil yargılanma hakkı ve delil güvenilirliği bakımından çok ciddi bir sorun yaratmaktadır.

Ayrıca yakın dönemde, kimi ceza davalarında hazırladıkları ve ağır sonuçlar doğuran raporlarıyla belirleyici bir rol üstlenmiş olan UKB, özel bir şirkettir. Kamu kurumu niteliğini haiz olmayan ticari bir şirketin çok yoğun bir kamuoyu ilgisi ve dava üstündeki ağır siyasi baskı ortamında, sağlıklı ve güvenilir bir analiz yürütmeye ısrarcı olmasını beklemek güçtür. Ticari faaliyet yürüten bir şirket tarafından hazırlanan raporların, hangi hukuki çerçevede ve olay yeri incelemeye ilişkin hangi liyakat çerçevesinde, ceza yargılamalarında delil niteliği kazandığı ciddi bir tartışma konusudur.

Bundan da öte UKB'nin ulusal veya uluslararası akreditasyon süreçlerinden geçip geçmediği, hangi vasıfla ve hangi somut kriterlerle ceza davalarına esas teşkil eden incelemeler konusunda yeterlilik kazandığı ve bu yetkinliğinin hangi kurumlar tarafından tanındığı detaylı biçimde irdelenmemiştir. UKB'nin bugüne kadar hangi adli dosya ve davalarda bilirkişi, uzman görüşü ya da teknik inceleme mercii olarak görev aldığı ve faaliyetlerinin hangi idari veya bağımsız denetim mekanizmalarına tabi olduğu da belirsizliğini korumaktadır.

Bu nedenle, UKB'nin yalnızca mevcut davadaki rolü değil, geçmişten bugüne kamuoyunda geniş yankı uyandıran siyasi davalarda nasıl konumlandığı da dikkatle incelenmelidir. Medya görünürlüğü yüksek siyasi davalarda teknik rapor ve değerlendirmeler üzerinden kamuoyu tartışmalarının merkezine yerleşen şirketin, ticari faaliyet yürüten bir yapı olarak bu süreçlerde görünürlük kazanma çabası ciddi kuşkular doğurmaktadır. Hazırladığı teknik raporları objektif biçimde sunması beklenen bir yapının, siyasi davalarda güçlüden yana pozisyon aldığı yönündeki eleştiriler de bu tartışmaları derinleştirmektedir.

Yakın bir dönemde ise kamuoyunda geniş yankı uyandıran Gülistan Doku dosyasında da aynı özel şirketin adı yine sansasyonel biçimde öne çıkmıştır. Bundan da öte, UKB'nin sosyal medya ortamlarındaki paylaşımlarının ciddiyetten uzak hakaretamiz ve spekülasyona yatkın dili, Narin Güran olayı gibi çok ciddi ve hassas konulardaki bir soruşturmaya esas teşkil edecek mahiyette inceleme ve raporlama yapan bir kurum bakımından çok sorunludur.

Ulusal Kriminal Büro, ayrıca yakın zamanda yasa dışı bahis, nitelikli dolandırıcılık, rüşvet ve kara para aklama suçlamalarıyla yürütülen operasyon kapsamında gözaltına alınıp tutuklanan popüler medya figürü Rasim Ozan Kütahyalı ile ilgili süreçte de davaya doğrudan müdahil olmak istemiş, sosyal medya paylaşımlarında "Telefon şifresini UKB kırar" gibi dikkat çekici ve ciddiyetsiz ifadeler kullanmıştır. Uzman kişiler ise cep telefonu şifresi kırmanın mümkün olmayacağını ifade etmektedir. Hatırlanacağı üzere, Van'da şüpheli şekilde yaşamını yitiren Rojin Kabaiş'in Türkiye'de erişim sağlanamayan telefonu İspanya'ya gönderilmiş fakat orada

da telefona şifresini kırarak erişim sağlanması mümkün olmamıştı.

Her türlü şifreyi kıracağı iddiasında olan şirketin, Rojin Kabaiş'in telefonuna dair herhangi bir işlem gerçekleştirip gerçekleştirmediği ise bilinmiyor. Bu tablo, UKB'nin yalnızca teknik inceleme yapan sıradan bir özel şirket olmadığı, siyasi, adli ve medya boyutu güçlü dosyalarda maalesef sıkça iktidardan, kamuoyundaki genel ve birçoğu önyargılı kabullerden ya da güçlüden yana pozisyon aldığı kanaatini güçlendirmektedir.

Böylesine kritik dava süreçlerinde rol üstlenen özel bir şirketin, yalnızca bilimsel yeterliliğini ve teknolojik kapasitesini kanıtlamak değil, ticari görünürlük arayışı, faaliyet biçimi ve kamuoyu üzerindeki etkisi de hukuk güvenliği ile adil yargılanma ilkeleri açısından dikkatle sorgulanması gereken bir husustur. Bu durum, Türkiye'de yargı süreçlerinin kimlere emanet edildiği konusunda gerçek bir kaygıya ve güvensizliğe yol açmaktadır.

Bununla birlikte, dosyada yalnızca UKB tarafından yapılan görüntü iyileştirme çalışmaları değil, karar sürecinde etkili olan HTS daraltılmış baz raporu da ciddi tartışmalara konu olmuştur. Narin Güran dosyasında hükme esas alınan temel teknik dayanaklardan biri olan ve savcılık tarafından görevlendirilen bilirkişilerce sanıkların telefon verilerine dayanılarak hazırlandığı iddia edilen bu raporun, bilimsel, teknik ve hukuki açıdan önemli sorunları söz konusudur. Mevcut telekomünikasyon sistemleriyle kişilerin geçmiş günlerdeki belirli noktalardaki konumlarının oda oda, adım adım bir doğrulukla tespit edilmesinin teknik olarak kesinlikle mümkün olmadığı uzman bilirkişilerce defaatle ve ayrıntılı biçimde açıklanmıştır. Ayrıca kullanılan yöntemin uluslararası literatürde bir karşılığı bulunmamaktadır, bu iddianın hiçbir akademik dayanağı da yoktur. Bu yöntemin kullanılması ve özendirilmesinin, Türkiye'de yargının ağır biçimde siyasallaştığı, hukukdışılaştığı ve bilhassa siyasi davalarda kumpas niteliği kazandığı yönünde ciddi iddiaların gündeme geldiği de hatırlanırsa, demokratik siyaset kadar, kişilik haklarının ve özgürlüklerinin ihlali bakımından da nasıl vahim sonuçlar doğuracağı açıktır. HTS sinyallerinin teknik sınırları ve hata payları göz ardı edilerek mutlak doğruluk taşıyan kesin deliller gibi değerlendirilmesi, her yurttaşın yıllar sonra herhangi bir HTS kaydı üzerinden suçlamalarla karşı karşıya kalabilmesine yol açabilecek son derece tehlikeli bir yaklaşım yaratmaktadır. Üstelik teknik niteliği ve güvenilirliği tartışmalı bu veriler karşısında yurttaşların kendilerini savunabilecekleri, bağımsız denetim talep edebilecekleri ve raporlara etkili biçimde itiraz edebilecekleri güvenceler de mevcut koşullar altında giderek zayıflamaktadır.

Tekrar etmek gerekirse, söz konusu UKB şirketinin ve kurumsallığı problemlili benzeri yapıların raporlarının ağırlaştırılmış müebbet gibi son derece ağır cezaların verilmesinde belirleyici rol oynaması, delil güvenilirliği, hukukun üstünlüğü ve en önemlisi kişilik hakları bakımından ciddi ve zarar verici sonuçlar doğuracaktır.

Bu kapsamda, daraltılmış baz raporunu hazırlayan bilirkişilerin kimler olduğu, hangi kurumsal veya teknik yeterlilik kriterleri doğrultusunda görevlendirildikleri, daha önce hangi adli dosya, soruşturma veya davalarda benzer bilirkişilik faaliyetlerinde buldukları, hazırladıkları önceki raporların yargı süreçlerindeki etkileri ve bu kişilerin uzmanlıklarının hangi bağımsız

denetim veya akreditasyon mekanizmalarıyla değerlendirme altına alındığı hususunun da açıklığa kavuşturulması zorunludur.

Hem UKB raporu hem de HTS daraltılmış baz raporu etrafında oluşan bu ciddi teknik ve hukuki tartışmalar, ağır ceza yargılamalarında kullanılan bilirkişi ve uzman raporlarının şeffaflığı, bilimsel yeterliliği ve denetlenebilirliği konusunda kapsamlı bir inceleme yapılmasını zorunlu kılmaktadır. UKB'nin kendisinin de ayrıca çalışmalarının izlenmesinde ve faaliyetlerinin denetlenmesinden büyük yarar söz konusudur.

Sonuç itibarıyla, kamu kurumu niteliği taşımayan özel bir şirket tarafından hazırlanan teknik raporlar ile bilimsel yeterlilikleri, yöntemsel güvenilirlikleri, geçmiş adli dosyalardaki etkileri ve denetlenebilirlikleri kamuoyu açısından şeffaf olmayan bilirkişi değerlendirmelerinin, Narin Güran Davasında olduğu gibi, üç aile üyesinin ağırlaştırılmış müebbet hapis cezasıyla ömür boyu özgürlükten yoksun bırakılmalarına dayanak oluşturması, bir hukuk devletinde kabul edilemez bir durumdur. Bu durum verilen kararların meşruiyetini ciddi biçimde tartışmalı hale getirmekte ve Türkiye'de zaten zayıflamış olan yargıya duyulan toplumsal güveni daha da sarsmaktadır.

Bu bağlamda;

1. UKB'nin sahip olduğu belirtilen ulusal veya uluslararası akreditasyonların kapsamı nedir? Bu akreditasyonlar hangi kurumlar tarafından, hangi tarihlerde ve hangi somut teknik, bilimsel ve kurumsal kriterler doğrultusunda verilmiştir?
2. UKB'nin faaliyetleri, görevlendirme süreçleri, uzman kadrosu ve hazırladığı teknik raporlar hangi kamu kurumları, idari mekanizmalar veya bağımsız denetim süreçleri tarafından izlenmekte ve denetlenmektedir?
3. UKB bünyesinde bilirkişi veya uzman sıfatıyla görev yapan kişiler bugüne kadar kaç dava, soruşturma, ceza dosyası veya kamuoyunda yüksek etki yaratan olayda teknik inceleme, bilirkişilik ya da uzman görüşü sunmuştur? Bu kapsamda hazırlanan kaç rapor ilgili mahkemeler veya adli merciler tarafından dikkate alınmış, kaç rapor iade edilmiş, yetersiz bulunmuş ya da hükme esas alınmamıştır?
4. UKB tarafından hazırlanan teknik raporların bugüne kadar doğrudan veya belirleyici teknik delil olarak kullanıldığı ağır ceza yargılaması sayısı kaçtır? Bu dosyaların kaçında mahkûmiyet kararı verilmiştir?
5. Ticari faaliyet yürüten özel şirketlerin ağır ceza davalarında belirleyici teknik raporlar hazırlamasının tarafsızlık, bilimsel güvenilirlik, hukuk güvenliği ve adil yargılanma hakkı bakımından yaratabileceği risklere ilişkin Bakanlığınız tarafından herhangi bir değerlendirme veya düzenleme çalışması yapılmış mıdır?
6. Türkiye'de UKB gibi ulusal veya uluslararası akreditasyona sahip olduğu belirtilen, teknik bilirkişilik, adli bilişim, kriminal inceleme, görüntü analizi veya dijital delil değerlendirmesi alanlarında faaliyet gösteren kaç özel şirket, laboratuvar veya uzman kuruluş bulunmaktadır?
7. Bağımsız uzmanlarca ciddi hata ve çelişkiler içerdiği belirtilen UKB görüntü analiz raporu, Narin Güran dosyasında hangi doğrulama, denetim veya ikinci inceleme

mekanizmasına dayanılarak mahkemece güvenilir teknik delil kabul edilmiş ve hükme esas alınmıştır?

8. Narin Güran dosyasında hükme esas alınan HTS daraltılmış baz raporunu hazırlayan bilirkişilerin kimlikleri, uzmanlık alanları, mesleki geçmişleri, teknik yeterlilikleri nelerdir ve hangi kriterler doğrultusunda görevlendirilmişlerdir?
9. Daraltılmış baz raporunu hazırlayan bilirkişiler daha önce kaç dava, soruşturma veya adli dosyada benzer bilirkişilik faaliyetlerinde bulunmuştur?
10. HTS daraltılmış baz analizleri yoluyla kişilerin geçmiş tarihlerdeki konumlarının oda oda, adım adım ve kesin doğrulukla tespit edilebildiği yönündeki iddiaların herhangi bir bilimsel, teknik veya akademik dayanağı bulunmakta mıdır? Bu düzeyde hassas konum tespitinin mümkün olduğuna ilişkin uluslararası adli bilişim literatüründe veya resmi teknik standartlarda doğrulanmış bir yöntem mevcut mudur?
11. Daraltılmış baz yönteminin Adli Tıp Kurumu, Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu (BTK), Yargıtay içtihatları veya diğer resmi teknik kurumlar nezdinde tanımlanmış açık bir bilimsel standardı bulunmakta mıdır?
12. Ceza yargılamalarında kullanılan bilirkişi veya özel şirket raporlarının bilimsel hata, metodolojik yetersizlik veya yanlış yönlendirme içermesi halinde uygulanacak idari, hukuki veya cezai yaptırımlar nelerdir?
13. UKB'nin hazırladığı raporlar ve daraltılmış baz raporları gibi bilimsel ve teknik açıdan ciddi biçimde tartışmalı olduğu belirtilen raporların ağırlaştırılmış müebbet gibi son derece ağır cezalara dayanak oluşturması karşısında, bilirkişilik sistemi, teknik delil güvenilirliği ve uzman denetimi konusunda herhangi bir yeniden inceleme veya reform çalışması yürütülmekte midir?
14. Türkiye'de ağır ceza yargılamalarında görev alan özel teknik inceleme şirketleri, bilirkişiler ve uzman kuruluşlara ilişkin merkezi bir kayıt, performans izleme veya denetim veri tabanı bulunmakta mıdır? Bulunmuyorsa böyle bir sistem oluşturulması planlanmakta mıdır?